

Na osnovu člana 43. stav 2. Zakona o zaštiti životne sredine („Službeni glasnik RS“, br. 66/91, 83/92, 53/93 – dr. zakon, 67/93 – dr. zakon, 48/94 – dr. zakon, 53/95 i 135/04) i člana 42. stav 1. Zakona o Vladi („Službeni glasnik RS“, br. 55/05, 71/05 _ ispravka, 101/07 i 65/08),
Vlada donosi

UREDBU

o zaštiti specijalnog rezervata prirode „Kraljevac“

Član 1.

Deo područja Deliblatske peščare, na lokalitetima zvanim Obzovik, Spasovina i Kraljevac, stavlja se pod zaštitu kao Specijalni rezervat prirode pod imenom „Kraljevac“ i utvrđuje za zaštićeno prirodno dobro od izuzetnog značaja, odnosno zaštićeno prirodno dobro I kategorije (u daljem tekstu : Specijalni rezervat „Kraljevac“).

Član 2.

Specijalni rezervat „Kraljevac“ stavlja se pod zaštitu da bi se očuvale geomorfološke, hidrogeološke i biološke vrednosti na tri prostorne celine sa različitim ekosistemima: Obzovik (dolina nastala rečnom erozijom); Spasovina (pašnjačka površina na lesnoj terasi) i deo vodotoka Kraljevac, da bi se očuvale reliktnne biljne zajednice močvarne paprati i barske ive i prirodnih retkosti, naročito: tekunica i slepo kuće, da bi se očuvala plivajuća ostrva vodotoka Kraljevac i vodena okna koja predstavljaju odgovarajuće stanište faune riba i migratornih vrsta ptica močvarica, kao i stanište za gnežđenje retkih i ugroženih vrsta ptica vodenih staništa, naročito; ćubasti gnjurac; patka crnka; eja močvarica; belobrada crna čigra i dr.

Član 3.

Specijalni rezervat „Kraljevac“ nalazi se na području opštine Kovin, katastarska opština Deliblato i obuhvata površinu od 264 ha i 30 a, od čega je 206 ha i 91 a u državnoj i 57 ha i 39 a u privatnoj svojini. Opis granice i grafički prikaz Specijalnog rezervata „Kraljevac“ odštampani su uz ovu uredbu i čine njen sastavni deo.

Član 4.

Na području Specijalnog rezervata „Kraljevac“ utvrđuju se režimi I, II i III stepena:

- 1) režim zaštite I stepena, ukupne površine 15 ha i 88 a, utvrđuju se na prostornoj celini vodotoka Kraljevac, koji obuhvata centralni deo vodotoka Kraljevac oko ostrva velika greda, opština Kovin, katastarska opština Deliblato;
- 2) režim zaštite II stepena, ukupne površine 105 ha i 76 a, utvrđuje se na prostornoj celini Spasovina i delu prostorne celine vodotoka Kraljevac sa tršćacima i vodenim površinama od granice režima zaštite I stepena do spoljne granice rezervata na zapad, opština Kovin, katastarska opština Deliblato;
- 3) režim zaštite III stepena, ukupne površine 142 ha i 6 a, utvrđuje se na prostornoj celini Obzovik i delu prostorne celine vodotoka Kraljevac, od granice režima zaštite I stepena na jugoistok do prelivne brane

na kraju sela Deliblata, površine vodnog ogledala sa većinom plovećih ostrva, opština Kovin, katastarska opština Deliblato.

Član 5.

Na celom području Specijalnog rezervata „Kraljevac“ zabranjuje se:

- 1) izvođenje radova koji bi mogli narušiti geomorfološke i hidrološke odlike prirodnog dobra ili štetno uticati na očuvanje prirodnih retkosti;
- 2) otvaranje pozajmišta peska;
- 3) narušavanje lesnih odseka;
- 4) sakupljanje divljih biljnih i životinjskih vrsta;
- 5) uznemiravanje ptica i drugih vrsta životinja utvrđenih za prirodne retkosti;
- 6) unošenje alohtonih vrsta;
- 7) svinjarenje;
- 8) preoravanje i pošumljavanje pašnjaka;
- 9) skidanje travnog pokrivača;
- 10) zagađivanje vode, zemljišta i vazduha;
- 11) upotreba hemijskih sredstava u poljoprivredi;
- 12) otvaranje deponija i deponovanje smeća;
- 13) izgradnja objekata, osim za potrebe zaštite;
- 14) postavljanje bačija i torova od otpadnog materijala, metala i plastike i
- 15) preduzimanje drugih aktivnih koje mogu narušiti osnovna obeležja prirodnog dobra.

Na površinama na kojima je utvrđen režim I stepena zabranjuje se korišćenje prirodnih bogatstava i drugi oblici korišćenja prostora i aktivnosti, osim naučnih istraživanja i kontrolisane edukacije, a obezbeđuje se i unapređivanje populacija utvrđenih za prirodne retkosti.

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite II stepena zabranjuje se:

- 1) upuštanje neprečišćenih otpadnih voda;
- 2) izazivanje naglih promena nivoa vode;
- 3) zahvatanje vode iz jezera za zalivanje i druge potrebe;
- 4) upotreba katranisanih plovnih objekata i plovnih objekata sa sopstvenim pogonom;
- 5) kretanje plovnih objekata za potrebe zaštite i očuvanja, naučnoistraživački rad i kontrolisanu edukaciju;
- 6) privredni ribolov;
- 7) sportski ribolov;
- 8) lov;
- 9) narušavanje integriteta i prirodne dinamike vezanih i plovećih ostrva;
- 10) otvaranje divljih plaža i
- 11) paljenje trske.

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite III stepena zabranjuje se:

- 1) upuštanje neprečišćenih otpadnih voda;
- 2) izazivanje naglih promena nivoa vode;
- 3) zahvatanje vode iz jezera za zalivanje i druge potrebe;
- 4) upotrba katranisanih plovnih objekata i plovnih objekata na sopstvenim pogonom;

- 5) privredni ribolov;
- 6) narušavanje integriteta i prirodne dinamike vezanih i plovećih ostrva;
- 7) otvaranje divljih plaža i
- 8) paljenje trske.

Član 6.

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite II stepena obezbeđuje se: održavanje kvaliteta vode; sprečavanje infiltracija vode iz septičkih jama; održavanje nivoa vode minimalno 260cm na mernoj letvi ispred brane; očuvanje ribljeg fonda autohtonih vrsta riba; stalno smanjenje brojnosti alohtonih vrsta riba; zaštita priobalne vegetacije; neizmenična seča trske prema posebnom programu; stimulisanje proizvodnje zdrave hrane na obradivi površinama; mir u rezervatu za potrebe gnežđenja i zimovanja ptica; sprečavanje širenja trske i žbunja; održavanje plovnosti i pristup čuvarske službe svim delovima rezervata; ispaša (ovce, goveda, konji) ili košenje trave i uređenje i korišćenje prostora na tradicionalni način (održavanje vašara, konjskih trka i sl.)

Na površinama na kojima je utvrđen režim zaštite III stepena obezbeđuje se: uspostavljanje centra za informisanje i edukaciju; uspostavljanje i uređivanje mesta za odmor i rekreaciju prema posebnom programu; izgradnja ograničenih broja tipskih, daščanih molova i platformi za osmatranje ptica prema posebnom programu; održavanje kvaliteta vode; sprečavanje infiltracija vode iz septičkih jama; održavanje nivoa vode minimalno 260cm na mernoj letvi ispred brane; čišćenje izvora I korita Obzovika; zaštita priobalne vegetacije; sportski ribolov sa obale; očuvanje ribljeg fonda autohtonih vrsta; stalno smanjivanje brojnosti stranih vrsta riba; lov u skladu sa lovnom osnovom; pašarenje gde za to postoje uslovi; revitalizacija obrađenih površina; stimulisanje proizvodnje zdrave hrane; obeleženo mesto za napajanje stada sa Spasovine.

Član 7.

Zaštita I razvoj Specijalnog rezervata "Kraljevac" sprovodi se prema program upravljanja (u daljem tekstu: Program) koji se donosi kao srednjeročni document za period od pet godina.

Program naročito sadrži:

- 1) ciljeve zaštite I razvoja prirodnih vrednosti, uslove, mere, pogodnosti I ograničenja za njihovo ostvarivanje;
- 2) prikaz osnovnih prirodnih vrednosti zaštićenog prirodnog dobra I njihovih korisnika;
- 3) prioritetne zadatke na čuvanju I održavanju zaštićenog prirodnog dobra, praćenju stanja prirodnih retkosti, posebno geomorfoloških, hidrogeoloških I bioloških vrednosti na tri prostorne celine sa različitim ekosistemima ptica I riba I njihovih staništa, plivajućih ostrva I njihovoj biološkoj I tehničkoj zaštiti, kao I na očuvanju kvaliteta voda, vazduha I drugih činilaca životne sredine;
- 4) zadatke I mere na očuvanju divljih biljnih I životinjskih vrsta I prirodnih staništa od međunarodnog značaja posebno uključujući ugrožene I osetljive migratorne vrste koje su indetifikovane na području ovog zaštićenog prirodnog dobra;
- 5) zadatke I mere na zaštiti voda I zemljišta, upravljanju otpadom, opasnim materijama I sanaciji;
- 6) prioritetne naučnoistraživačke, obrazovne I kulturne aktivnosti I zadatke;
- 7) zadatke za razvoj turizma I rekreacije, uređenja predela I izgradnje objekata u funkciji zaštićenog prirodnog dobra I zadatke na prikazivanju vrednosti zaštićenog prirodnog dobra;

8) vrstu I sadržaj dokumentacije za sprovođenje ciljeva I zadataka na praćenju, očuvanju I unapređenju stanja prirodnih vrednosti, posebno geomorfoloških, hidrogeoloških I bioloških vrednosti na tri prostorne celine sa različitim ekosistemima ptica I riba I njihovih staništa, plivajućih ostrva I njihovog korišćenja u naučne, obrazovne, rekreativne I druge svrhe;

9) pregled potrebne planske, urbanističke I druge dokumentacije za sprovođenje prostornog uređivanja I razvojnih ciljeva I zadataka, dinamiku I subjekte za njihovu realizaciju;

10) zadatke na uspostavljanju partnerskih odnosa sa lokalnim stanovništvom, preduzećima za upravljanje prirodnim resursima I korisnicima;

11) dinamiku I subjekte realizacije programskih zadataka;

12) sredstva potrebna za realizaciju Programa I način njihovog obezbeđivanja.

Na Program, na koji su predhodno pribavljena mišljenja ministarstava nadležnih za poslove culture, nauke, prosvete, poljoprivrede, prostornog planiranja, šumarstva I vodoprivrede I finansija, saglasnost daje ministarstvo nadležno za poslove zaštite životne sredine (u daljem tekstu:Ministarstvo).

Program se osteruje godišnjim programom upravljanja kojim se utvrđuju aktivnosti I zadaci koji se realizuju tekućoj godini, dinamika, subjekti realizacije I visina potrebnih sredstava.

Godišnji program upravljanja za narednu godinu zajedno sa izveštajem o ostvarivanju programa u tekućoj godini, staralac dostavlja Ministarstvu do 15. decembra.

Član 8.

O Specijalnom rezervatu "Kraljevac" stara se Udruženje sportskih ribolovaca "Deliblatsko jezero, Deliblato (u daljem tekstu: staralac).

Član 9.

Staralac je dužan da obezbedi:

- 1) sprovođenje propisanih režima zaštite I mera očuvanja I napređivanja zaštićenog prirodnog dobra naročito očuvanje geomorfoloških, hidroloških I bioloških karakteristika, revitalizacije staništa, naučnoistraživačkih, vaspitnoobrazovnih, kulturnih, informativni-propagandnih I drugih aktivnosti;
- 2) donosi Program I godišnji program upravljanja I izveštaj o njegovom izvršenju.

Član 10.

Staralac je dužan da obezbedi unutrašnji red I čuvarsku službu u skladu sa aktom koji donosi uz saglasnost Ministarrstva.

Aktom iz stave 1. ovog člana utvrđuju se pravila za sprovođenje režima zaštite I razvoja, a naročito: mere zaštite prilikom izvođenja naučnih istraživanja; istražnih radova I vaspitnoobrazovnih I kulturnih aktivnosti; mere zaštite prilikom obavljanja turističkih, sportsko-rekreativnih, ugostiteljskih usluga I drugih delatnosti; uslovi, način kretanja I boravak ograničenog broja posetilaca I korisnika; biljne I životinjske vrste koje je zabranjeno uništavati, oštećivati I uznemiravati; mesto I uslovi za odlaganje otpada; način održavanja urednosti I čistoće zaštićenog prirodnog dobra; oprema I sredstva neophodna za čuvanje I održavanje zaštićenog prirodnog dobra; uslovi, način postavljanja informativnih I drugih oznaka I posebne mere zabrane I ograničenja u sprovođenju režima zaštite.

Akt iz stave 1. ovog člana I druge neophodne informacije za sprovođenje režima zaštite, staralac je dužan da na pogodan način javno oglasi, tako da budu dostupna korisnicima I posetiocima.

Član 11.

Sredstva za zaštitu I razvoj Specijalnog rezervata "Kraljevac" obezbeđuju se iz prihoda ostvarenih obavljanjem delatnosti staraoca; iz budžeta Republike Srbije; od naknade za korišćenje zaštićenog prirodnog dobra; iz drugih izvora u skladu sa zakonom.

Član 12.

Staralac će doneti Program I godišnji program upravljanja Specijalnim rezervatom "Kraljevac" u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ove uredbe.

Do donošenja dokumenata iz stave 1. ovog člana staralac će poslove zaštite I razvoja obavljati prema privremenom program upravljanja, koji će doneti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ove uredbe, uz saglasnost Ministarstva.

Staralac će u roku od deset meseci od dana stupanja na snagu ove uredbe izvršiti geodetsku indetifikaciju granice zaštićenog prirodnog dobra I njeno obeležavanje na propisan način.

Član 13.

Planovi uređenja prostora, šumske, lovne, poljoprivredne I druge osnove I program koji obuhvataju zaštićeno prirodno dobro usaglasiće se sa Programom I režimom zaštite utvrđenim ovom uredbom.

Član 14.

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

05 broj 110-586/2009

U Beogradu, 13. februara 2009. godine

Vlada

Prvi potpredsednik Vlade –
zamenik predsednika Vlade,

Ivica Dačić, s.r.